

Av. Saadet Ece ALKANAT

**ŞİRKETLER HUKUKUNDA
TÜZEL KİŞİLİK PERDESİNİN
KALDIRILMASININ
YARGITAY KARARLARI
IŐİŐİNDA İNCELENMESİ**

HER SEYİN EN MÜHİM NOKTASI, BASLANGICTIR.

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	3
İÇİNDEKİLER.....	5
KISALTMALAR.....	11
GİRİŞ.....	13

BİRİNCİ BÖLÜM

TÜZEL KİŞİLİK VE TÜZEL KİŞİLİK PERDESİNİN KALDIRILMASI TEORİSİ

I. TÜZEL KİŞİLİK.....	17
A. Tanımı	17
B. Tüzel Kişiliğe Hâkim Olan İlkeler ve İstisnaları	18
1. Ayrılık İlkesi.....	18
a. Kişi Ayrılığı İlkesi.....	19
b. Mal Varlığı Ayrılığı İlkesi	20
2. Sınırlı Sorumluluk İlkesi	21
a. Sınırlı Sorumluluk İlkesine Genel Bakış.....	21
b. Sınırlı Sorumluluk İlkesinin Görünüş Biçimleri	23
i. Şirket ile Ortaklar Arasındaki Tek Borç İlişkisi Bulunması	23
ii. Ortakların Şirket Alacaklılarına Karşı Sorumlu Olmaması	24
iii. Şirket Borçlarından Dolayı Sadece Şirket Malvarlığının Sorumlu Olması	25

c. Sınırlı Sorumluluk İlkesinin İstisnaları	25
i. Şirket ile Ortaklar Arasındaki Tek Borç İlişkisinin İstisnası	25
ii. Şirket Borçlarından Dolayı Sadece Şirket Malvarlığının Sorumlu Olmasının İstisnası	27
iii. TTK m. 512 Sebebi ile İstisna	28
iv. Çek Kanunu m. 4/2 Sebebi ile İstisna	28
d. Sınırlı Sorumluluk İlkesi Karşısında Alacaklıların Korunması	29
i. Şirket Malvarlığının Korunması İlkesi	30
ii. Yeni TTK Açısından Kamuyu Aydınlatma İlkesi	33
II. TÜZEL KİŞİLİK PERDESİNİN KALDIRILMASI	36
A. Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması Teorisine Genel Bakış	36
B. Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması Hakkında Teoriler	38
C. Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması Teorisinin Gelişimi	39
1. Anglo – Amerikan Hukuk Sistemi	39
a. Amerika Birleşik Devletleri	39
b. İngiltere	40
2. Kıta Avrupası Hukuk Sistemi	41
a. Almanya	41
b. İsviçre	44
D. Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılmasının Görünüş Biçimleri	45
1. Tüzel Kişilik Perdesinin Düz Kaldırılması	45

2. Tüzel Kişilik Perdesinin Ters Kaldırılması 45
3. Tüzel Kişilik Perdesinin Çapraz Kaldırılması 46

İKİNCİ BÖLÜM

ŞİRKETLER TOPLULUĞU KAVRAMI VE ŞİRKETLER TOPLULUĞUNDA TÜZEL KİŞİLİK PERDESİNİN KALDIRILMASI TEORİSİ

- I. ŞİRKETLER TOPLULUĞU KAVRAMI..... 49**
  - A. Tanımı 49
  - B. Hâkim Şirket – Bağlı Şirket Kavramları 50
  - C. Şirketler Topluluğunda Hâkimiyet Ölçütü 50
    1. Fiili Hâkimiyet..... 51
    2. Sözleşmesel Hâkimiyet 53
- II. SORUMLULUK..... 54**
  - A. TTK m. 202/1’e Göre Hâkimiyetin Hukuka Aykırı Kullanılmasından Doğan Sorumluluk 54
  - B. TTK m. 202/2’ye Göre Haklı Sebebi Bulunmayan Kararların Alınmasından Dolayı Sorumluluk 57
  - C. Güvenden Doğan Sorumluluk 58
    1. Şirketler Topluluğunda Güvenden Dolayı Sorumluluk 60
    2. Himaye - Koruma Beyanından Dolayı Sorumluluk 62
    3. WİBRU/SWISSAIR Kararının İncelemesi 63
- III. ŞİRKETLER TOPLULUĞUNDA TÜZEL KİŞİLİK
PERDESİNİN KALDIRILMASI İHTİYACI 67**
  - A. Alacaklılara Talep Hakkı Tanımayan Düzenlemeler 68
  - B. Alacaklılara Doğrudan Talep Hakkı Tanımayan Düzenlemeler 69
  - C. Güvenden Doğan Sorumluluk ile İlgili Düzenlemeler 71

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

TÜZEL KİŞİLİK PERDESİNİN KALDIRILARAK SORUMLU KILMANIN MÜMKÜN OLABİLECEĞİ DURUMLAR

I. ÖZKAYNAK YETERSİZLİĞİ	73
A. Özkaynak ve Fonksiyonları	73
B. Özkaynak Yetersizliği Türleri.....	75
1. Başlangıçta Bulunan ve Sonradan Oluşan Özkaynak Yetersizliği	75
2. Adi Ve Olağanüstü (<i>Fevkalade</i>) Özkaynak Yetersizliği	76
3. Nominal Ve Materyal Özkaynak Yetersizliği	77
C. Sorunun Ortaya Konması.....	78
D. Soruna İlişkin Çözüm Önerileri.....	79
1. Aşılmış olan çözüm önerileri	79
2. Güncel Olan Çözüm Önerileri.....	80
II. ALANLARIN BİRBİRİNE KARIŞMASI.....	82
A. Malvarlıklarının Birbirine Karışması	83
1. Tanımı	83
2. Hâkimiyet Olgusu	87
3. Şirket Borçlarından Dolayı Bir Şahsi Sorumluluk Nedeni Oluşturması	88
B. Organizasyonların Birbirine Karışması.....	90
1. Tanımı	90
2. Hâkimiyet Olgusu	93
III. YABANCI YÖNETİM.....	94
A. Tanımı.....	94

B. Bağımlılık.....	95
C. Bağımlılık İlişkisinin Bulunduğu Durumlar	96
D. Bağımlılık İlişkisinin Kurulması.....	99
E. Bağımlılık Sonrası Oluşan Sorumluluk.....	101
IV. KURUMSAL KÖTÜYE KULLANMA	103

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

TÜZEL KİŞİLİK PERDESİNİN KALDIRILMASI TEORİSİNİN TÜRK HUKUKUNDAKİ YERİ VE YARGI KARARLARININ İNCELENMESİ

I. TÜZEL KİŞİLİK PERDESİNİN KALDIRILMASI TEORİSİNİN TÜRK HUKUKUNDAKİ YERİ	105
A. Tanımı	105
B. Tüzel Kişilik Perdesinin Kaldırılması Teorisi İle İlgili Görüşler.....	105
II. ORGANİK BAĞ KAVRAMI VE YARGI KARARLARININ İNCELENMESİ.....	110
A. Organik Bağ Kavramı.....	110
1. Tanımı.....	110
2. Yargı Kararları Çerçevesinde “Organik Bağ”	112
B. Yargı Kararlarının İncelenmesi.....	117
1. Yargıtay 19. Hukuk Dairesi’nin 17.02.2005 T., 2005/8774 E., 2006/5232 K.....	117
a. Olayın Özeti	119
b. Çözümü Gereken Hukuki Problem	120
c. Mercilerin Çözümü.....	120
d. Görüşümüz	121

2. Yargıtay 11. Hukuk Dairesi'nin 11.12.2017 T., 2016/5148 E., 2017/7084 K.....	122
a. Olayın Özeti	124
b. Çözümü Gereken Hukuki Problem.....	125
c. Mercilerin Çözümü	125
d. Görüşümüz.....	125
3. Yargıtay 6. Hukuk Dairesi'nin 21.01.2015 T., 2014/9574 E., 2015/522 K.....	126
a. Olayın Özeti	128
b. Çözümü Gereken Hukuki Problem.....	129
c. Mercilerin Çözümü	129
d. Görüşümüz.....	129
4. Yargıtay 13. Hukuk Dairesi'nin 19.04.2016 T., 2015/6753 E., 2016/10949 K.....	131
a. Olayın Özeti	132
b. Çözümü Gereken Hukuki Problem.....	132
c. Mercilerin Çözümü	132
d. Görüşümüz.....	133
5. Yargıtay 11. HD 19.03.2018 T., 2016/9387 E., 2018/2071 K.	134
a. Olayın Özeti	136
b. Çözümü Gereken Hukuki Problem.....	136
c. Mercilerin Çözümü	137
d. Görüşümüz.....	137
SONUÇ.....	139
KAYNAKÇA	143